

اسرائیل؛ بحران پیرامون ارتش در پی افشای «سند گالات»

میترا فرمند

از چندی پیش گزارش‌هایی در رسانه‌های اسرائیل می‌گفت که ستاد فرماندهی ارتش اسرائیل این سال را «سال گرفتن تصمیم نهایی» در قبال پرونده هسته‌ای ایران (تصمیم به حمله احتمالی به تاسیسات اتمی ایران) تعیین کرده است اما چهار ماه مانده به پایان این سال، نبرد داخلی میان ژنرال‌های برجسته خود ارتش اسرائیل به لوج رسیده به گونه‌ای که تعیین ریاست بعدی ستاد کل ارتش اسرائیل را با بحرانی جدی روبه‌رو کرده است.

انتشار سندی در شامگاه جمعه، ششم اوت، از سوی شبکه دوم تلویزیون اسرائیل با نام «سند گالات»، ماجرای بزرگی بوجود آورده که پای بلند پایه‌ترین ژنرال‌های ارتش، وزیر دفاع و دیپلمات‌های ارشد دفتر نخست‌وزیری را به ماجرا کشانده و مشاور ارشد حقوقی دولت نیز ناچار به دخالت شده است.

یهودا و اینشتاین، مشاور ارشد حقوقی دولت، دوشنبه به اهود باراک وزیر دفاع فرمان داد که نشست‌های خود را با ژنرال‌های برجسته ارتش به منظور انتخاب یکی از آنها به عنوان رئیس بعدی ستاد کل ارتش متوقف کند، زیرا در وضعیت به وجود آمده، ابتدا باید منتظر روشن شدن نتایج تحقیقات پلیس درباره عوامل «سند گالات» شد.

آنچه که «سند گالات» نامیده شده، برای برداشتن همه ژنرال‌های دیگر از مسیر رسیدن به ریاست ستاد کل ارتش اسرائیل و هموار کردن راه برای گزینش ژنرال یوآو گالات به این مقام راهکارهایی ارائه کرده است.

این «سند» که با هدف «شایسته دانستن ژنرال گالات برتری او بر همه رقبای احتمالی اش» تهیه شده است، در راهکارهای خود، نحوه برداشتن ارتشبد گابی اشکنازی رئیس کنونی ستاد کل ارتش اسرائیل را نیز از این مقام ارائه کرده و برای «عاصی کردن وی» توصیه‌هایی می‌کند.

تنظیم کنندگان «سند گالات» احتمال داده بودند که ژنرال برجسته دیگر ارتش، گابی گانتس، نامزد جدی احراز پست ریاست کل ارتش باشد و لذا توصیه کرده‌اند که با وعده دادن ریاست شباک - سازمان امنیت داخلی اسرائیل - می‌توان وی را نیز از سر راه ریاست ستاد کل ارتش برداشت.

پلیس اسرائیل احتمال داده است که «سند گالات» آنگونه که از سوی شبکه دوم اعلام شده، «سند اصلی» نباشد و اعلام کرده که در پی یافتن «سند اصلی» تحقیق گسترده را آغاز می‌کند.

پلیس اعلام کرده که به شبکه دوم تلویزیون اسرائیل کاری ندارد و تنها از امنون ابراموویچ، مفسر ارشد این شبکه خواسته است که «سند» داده شده به او را به پلیس بدهد تا پلیس بررسی کند که آیا «اصلی» است یا «جعلی».

پلیس پیشاپیش تأکید کرده که هیچ‌چیز خبرنگاری تحت تعقیب نخواهد بود اما کسانی که با اغراض

خاص این «سند» را به خبرنگاران داده‌اند، ممکن است که سرخ‌های مهم ماجرا باشند. نیروهای پلیس اسرائیل دوشنبه نیز ناگهان به محل کار ایال اراد، دیپلمات برجسته دفتر نخست‌وزیری، رفتند تا همه اسناد کامپیوترها را ضبط کرده و به بررسی آن بپردازند. زیرا طبق گفته شبکه دوم اسرائیل، آقای اراد در تلاش‌ها برای رساندن ژنرال گالات به ریاست ستاد کل ارتش احتمالاً نقش داشته است.

افشاگری شبکه دوم تلویزیون اسرائیل در همان روزی انجام شد که اهود باراک، وزیر دفاع اسرائیل، نخستین ملاقات‌های خود را با نامزدهای احتمالی ریاست ستاد کل ارتش آغاز کرده بود، و به نظر می‌رسد که کسانی قصد داشته‌اند که با افشای این «سند»، موجب لطمه زدن به احتمال رسیدن ژنرال یوآو گالات به مقام ریاست ستاد کل ارتش اسرائیل شوند.

در همین حال، اقدام اهود باراک در آغاز ملاقات با نامزدهای احتمالی ریاست ستاد کل ارتش نیز مورد انتقاد شدید در محافل سیاسی اسرائیل است و منتقدان می‌گویند که اهود باراک تنها به خاطر رفتار غیر دوستانه دیرینه خود علیه رئیس کنونی ستاد، در حالی که هنوز شش ماه به پایان دوران ریاست او باقی مانده، می‌خواهد هر چه بیشتر ارتشبد اشکنازی را آزار دهد.

مناسبات غیر دوستانه اهود باراک با ارتشبد اشکنازی، امری آشنا برای محافل سیاسی و رسانه‌ای اسرائیل است.

طبق قانون اسرائیل، تنها وزیر دفاع می‌تواند ریاست ستاد کل ارتش را تعیین کند و نخست‌وزیر حق خالت ندارد.

ارتشبد اشکنازی تأکید کرده که طبق قانون به تصمیم بالاتر خود احترام می‌گذارد. در همین حال، ارتشبد اشکنازی این هفته تأکید کرد که «سند گالات» حتی اگر دروغ باشد نه تنها جایگاه خود او را در افکار عمومی خدشه دار کرده، بلکه به ارتش آسیب جدی زده است.

در سالی که «سال تصمیم‌گیری سرنوشت ساز» (در قبال ایران) نامیده شده است، نه تنها رئیس ستاد کل ارتش اسرائیل، بلکه تمامی مسوولان نهادهای مهم اطلاعاتی و نظامی اسرائیل عوض می‌شوند.

نخست‌وزیر تنها می‌توانست ریاست موساد را تمدید کند اما بیشتر نیز اعلام شده بود که احتمالاً به دلیل ناخرسندی نتایج از نحوه درگیری اسرائیل در ماجرای دویی (ترور محمود المبحوح، از پایه‌گذاران شاخه نظامی حماس که در ژانویه ۲۰۱۰ در هتلی در دوی کشته شد)، دوران ریاست متیئر داگان بر موساد تمدید نخواهد شد و او پس از هشت سال، موساد را ترک می‌کند.

رسانه‌های اسرائیلی مانند هآرتس بیشتر پرسیده بودند که چرا در چنین سالی باید همه روسای نهادهای نظامی و اطلاعاتی را عوض کرد زیرا این امر ممکن است که اثرات عمیقی در عملکرد و تصمیم‌گیری‌های اسرائیل در قبال ایران داشته باشد.

لشکر کشی ایدئولوژیک به مدارس

مذهبی فوق برنامه اجباری (-) که حدود یک چهارم زمان آموزشی را به خود اختصاص می‌دهد سه برابر بیش از متوسط کشورهای است که در برنامه درسی آنها آموزش دینی وجود دارد. در دو سه سال اخیر بر میزان فعالیت‌های تبلیغاتی و حضور امنیتی بسیج دانش‌آموزی بگونه‌ای چشمگیر افزوده شده و قرار است این سازمان نظامی - سیاسی دامنه فعالیت خود را حتی به مدارس ابتدایی نیز گسترش دهد. افزایش چشمگیر حجم برنامه‌های مذهبی و سیاسی مدارس در حالی صورت می‌گیرد که مسئولین قادر نیستند دلایل ناکارایی نظام آموزشی در بعد ایدئولوژیک را توضیح دهند. همه آنها با نگاهی کمی و از بیرون فکر می‌کنند. دلیل اصلی ناکامی آموزش ایران در تربیت جوانانی همساز با حکومت کم‌بودن حجم آموزش دینی و سیاسی و یا عدم کارایی معلمان است.

در گفتمان امروزی دست‌اندرکاران سیاست و آموزش کاربرد واژه‌هایی مانند ته‌اجم، جنگ و مذهبی دارد؟

حسین باستانی

هفته‌نامه «یالثارات الحسین» وابسته به گروه انصار حزب الله، در جدیدترین شماره خود، به نقل از حمید رسایی نماینده حامی دولت جزئیاتی را از جلسه «محرمانه» رهبر جمهوری اسلامی با تعدادی از نمایندگان اصولگرا منتشر کرده است.

به گفته آقای رسایی، آیت‌الله خامنه‌ای در پاسخ به انتقادات نسبت به عملکرد دولت محمود احمدی نژاد تأکید کرده است که «شاید این اشکالات وارد باشد»، ولی «در جمع بندی، نقاط مثبت دولت ترجیح دارد و خیلی بیشتتر از نمرات منفی آن است».

این نقل قول بعد از آن منتشر می‌شود که علی مطهری نماینده اصولگرایی منتقد دولت، محمود احمدی نژاد و اطرافیان را به گروه «فرقان» - مسئول ترور تعدادی از شخصیت‌های ارشد حکومت ایران پس از پیروزی انقلاب - تشبیه کرده و گفته است که بسیاری از روحانیان تنها به دلیل «ملاحظه رهبری» از آقای احمدی نژاد حمایت می‌کنند.

آقای مطهری در مصاحبه با شماره جدید هفته‌نامه «سروش» وابسته به صدا و سیما، با تأکید بر اینکه «گروه احمدی نژاد» مانند اعضای گروه فرقان اعتقاد چندانی به روحانیت و مراجع تقلید ندارد، افزوده: «اینها ظاهراً مقصودشان از ولایت، ولایت امام زمان است و کمتر به ولایت فقیه توجه دارند. تأکید بیش از حد آنها بر مسئله مهدویت، این احتمال را تقویت می‌کند».

در همین ارتباط، پیشتر مرتضی نبوی مدیر مسئول روزنامه رسالت نیز در گفتگو با هفته‌نامه «پنجره»، با هشدار در مورد شکل‌گیری «یک جریان اصول‌گرایی منتهای روحانیت» گفته بود: «این آدم‌ها می‌گویند که ما مستقیم با آقا امام زمان ارتباط می‌گیریم و به شما راه را نشان می‌دهیم».

با وجود اامه حمایت آیت‌الله خامنه‌ای از محمود احمدی نژاد، به نظر می‌رسد که انتقاد از رئیس جمهور مورد حمایت رهبر و همکارانش، در هفته‌های اخیر شتابی محسوس گرفته است.

«رابطه رمزآلود» احمدی نژاد و مشایی

افزایش انتقادات به دولت دهم، ظاهر با تحولاتی جدید در داخل جناح محافظه‌کار دامن زده است.

حمید رسایی در مصاحبه خود با نشریه انصار حزب الله، به اصولگرایی اشاره کرده که معتقدند آیت‌الله خامنه‌ای در حمایت از دولت «اشتباه می‌کند» و آنان باید نظر رهبری را نسبت به دولت «عوض کنند».

آقای رسایی در پاسخ به سوالات خبرنگار یالثارات در مورد «دیدار محرمانه سی و اندی از نمایندگان مجلس» با آیت‌الله خامنه‌ای در بهمن ۱۳۸۸ گفته است که یکی از موضوعات مطرح شده توسط این نمایندگان، گالابه از «نوع تعامل دولت با مراجع و علما» و «رابطه رمزآلود» آقایان احمدی نژاد و مشایی بوده است. این در حالی است که به گفته این نماینده حامی دولت، آقای مشایی اکنون «نقش مؤثری را در عزل و نصب‌ها بازی می‌کند».

به گفته حمید رسایی، موضوع بخشی دیگر از سخنان نمایندگان با آیت‌الله خامنه‌ای، تقاضای برخورد با رهبران اصلاح طلب بوده که رهبر ایران در پاسخ به آن گفته است: «سران فتنه همیشه دم دست هستند و محاکمه آنها برای نظام کاری ندارد و این اتفاق هم می‌افتد اما مهم‌تر از محاکمه این افراد خشکاندن ریشه این فتنه است».

تمایل قلبی آقا به احمدی نژاد است

با توجه به بدیهی تلقی شدن حمایت رهبر ایران از دولت آقای احمدی نژاد در فضای سیاسی کشور، به نظر می‌رسد برخی از منتقدان دولت در جناح محافظه‌کار، در صدد یافتن توجیهات لازم برای بیان انتقادات خود هستند.

علی مطهری در همین ارتباط، در مصاحبه اخیر خود با هفته‌نامه «سروش» تأکید کرده که آیت‌الله خامنه‌ای در یک جلسه، در پاسخ به انتقادات این نماینده از «عدم مقابله دولت با رواج الفاظ لاتین و عدم اجرای قانون عفاف و حجاب»، طرح چنین انتقاداتی را مجاز دانسته است.

آقای مطهری، در عین حال التزام به ولایت فقیه را به معنی تبعیت از تمام دیدگاه‌های رهبری ندانسته و گفته است: «در انتخابات اخیر... ما می‌گفتیم آقای احمدی نژاد ایرادهایی دارد و باید فرد دیگری معرفی شود آقای ولایتی را معرفی کردیم و تلاش کردیم نامزد شود، ولی نشده چون همه می‌گفتند ما احساس می‌کنیم تمایل قلبی آقا به آقای احمدی نژاد است؛ با اینکه ایشان اصلاً به زبان نیآورده بودند».

نماینده تهران افزوده است: «من بالاتر از آن می‌گویم، حتی اگر ایشان به زبان بیایند، آیا ما مجاز هستیم به سراغ فرد دیگری برویم یا نه؟ من می‌گویم مجازیم، اصلاً انتخابات یعنی همین؛ یعنی رقابت».

فرزند مرتضی مطهری، از نظریه‌پردازان اصلی جمهوری اسلامی، همچنین از نمایندگان مجلس انتقاد کرده که، به گفته او، در هنگام تصمیم‌گیری خود به دنبال «کشف» نظر رهبری جمهوری اسلامی هستند: «جلس باید کار خودش را انجام دهد، رهبری هم هر جا صلاح دانستند تذکر می‌دهند یا جلوی کاری را می‌گیرند».

به رهبر خواهند گفت «ما ۲۵ میلیون رأی داریم و شما ۵ میلیون»

ولی با وجود اتفاق نظر اصولگرایان در مورد حمایت رهبر ایران از رئیس دولت، برخی از اصولگرایان اظهاراتی هشدار دهنده را در مورد رونمای روابط شخصیت‌های اول و دوم حکومت بیان کرده‌اند. یک ماه پیش از انتشار سخنان حمید رسایی در مورد اظهارات رهبر جمهوری اسلامی در هفته‌نامه یالثارات، همین نشریه متن سخنرانی مهدی محمدی دبیر سیاسی روزنامه کیهان را در جمع اعضای انصار حزب الله به چاپ رساند که می‌گفت: «در کشور جریانی در حال ظهور است که می‌خواهد بگوید من از رهبری انقلابی ترم؛ جریانی که در صدد است طیف حزب الهی جامعه را مقابل آقا قرار دهد و نسبت به ایشان مسأله‌دار کند».

وی با تأکید بر اینکه «ظلم باید نسبت به این جریان فتنه‌تئیری بیندیشد» می‌افزود: «این جریانی است که نمی‌خواهد کشور روی آرامش ببیند و [می‌خواهد] حتی المقنن دور آقا را خلوت کند و فقط خوش بماند و زمانی که چنین شد بگوید حالا که فقط من مانده‌ام باید اختیارات را تفویض کنید چرا که ۲۵ میلیون رأی دارم و شما ۵ میلیون هم رأی نداری».

ترتیب اثر ندهند با آنها به گونه دیگری رفتار خواهد شد

هشدار در مورد امکان پیدایش «فتنه‌های جدید»، در هفته‌های گذشته حتی به برخی از سرسخت‌ترین مدافعان آقای احمدی نژاد هم تسری یافته است. در همین زمینه، در نیمه مرداد ماه

دفاع رهبر از احمدی نژاد در دیدار محرمانه نمایندگان

محمدتقی مصباح‌زادی در دیدار با هیأت رئیسه دانشگاه تربیت مدرس راجع به احتمال ایجاد «فتنه‌ای شدیدتر» توسط افرادی هشدار داد که «امروز به عنوان نیروهای ارزشی شناخته می‌شوند».

وی چند روز بعد در جمع تعدادی از فرماندهان سپاه پاسداران، با اشاره غیر مستقیم به سخنان جنرال پراگیز اسفندیار رحیم‌مشایی گفت: «کسانی که بی‌شرمانه جای اسلام را با ایران عوض می‌کنند، خودی نیستند».

وی در سخنان تندی که از سوی برخی تحلیلگران هشدار به رئیس جمهوری تلقی شد، افزود: «اگر از کسی حمایت می‌کنیم به خاطر این است که حامی اسلام و تابع رهبر است که خود رهبر نیز نائب امام زمان است، وگرنه اگر از خط اسلام و رهبری انحرافی پیدا کرد برای ما ارزشی ندارد».

محمدتقی مصباح‌زادی تأکید کرد: «هر کس از اسلام حمایت کند از او حمایت می‌کنیم ولی اگر منحرف شد بار اول تذکر داده و نصیحت می‌کنیم و در صورتی که ترتیب اثر ندهند با آنها به گونه دیگری رفتار خواهد شد».

عده‌ای احمدی نژاد را کافر خواهند دانست

تغییرات محسوس در لحن محمدتقی مصباح‌زادی - که بسیاری از ناظران او را «پدر معنوی» دولت آقای احمدی نژاد دانسته‌اند - در ماه‌های اخیر، اتفاقی مهم در فضای سیاسی کشور تلقی شده است.

در ۱۸ تیر گذشته، مرتضی نبوی مدیر مسئول روزنامه محافظه‌کار رسالت، جریانی «انحرافی» را در میان اصول‌گرایان خطاب قرار داد و گفت: «من می‌خواهم هشدار بدهم که این جریان یادش نرود که یکی از ارکان آنکا و یکی از اصلی‌ترین پشتوانه‌هایش آیت‌الله مصباح‌زادی بوده است و امروز این جریان چند هشدار اساسی از ایشان دریافت کرده است».

وی با ابراز نگرانی در این مورد که زاویه این جریان با انقلاب زیاد شده و ممکن است «در مقطعی به مقابله بینجامد» اظهار داشت: «این جریان به خودش اجازه می‌دهد. بقیه اصول‌گرایان را کاملاً طرد و انگ‌های خیلی خطرناک به آن‌ها بزند و آن‌ها را حتی ضد انقلاب تلقی کنند».

مدیر مسئول رسالت همچنین هشدار داد: «این جریان حرکات تفریطی هم دارد و ارزش‌های مسلم اسلامی را مثل امر حجاب که در قرآن صراحتاً به آن تأکید شده را مورد تسامح قرار می‌دهد».

اظهارات مرتضی نبوی در شرایطی منتشر می‌شد که انتقادات محمود احمدی نژاد در سالگرد انتخابات ریاست جمهوری از سخت‌گیری در مورد وضعیت حجاب، با انتقاد شدید شخصیت‌های جناح محافظه‌کار و از جمله احمد جنتی دبیر شورای نگهبان مواجه شده بود.

ده روز بعد از انتشار اظهارات مرتضی نبوی، برخی از رسانه‌های نزدیک به دولت اظهارات اسفندیار رحیم‌مشایی را به چاپ رساندند که پیش‌بینی می‌کرد تا «یک سال و نیم دیگر»، «عده‌ای احمدی نژاد را کافر خواهند دانست».

آیا دولت آقای احمدی نژاد پیش از پایان دوره خود با سرنوشتی که رئیس دفتر او پیش‌بینی می‌کند مواجه خواهد شد؟

بسیاری از تحلیلگران معتقدند که پاسخ پرسش‌هایی از این نوع، بیش از هر چیز به دورنمای حمایت آیت‌الله خامنه‌ای از آقای احمدی نژاد و دولت وابستگی خواهد داشت.